โรคและแมลง

โรครากเน่า

สาเหตุ เกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่งมักแพร่ระบาดในช่วงฤดูฝน
ลักษณะอาการ รากจะฉ่ำ มักมีกลิ่นเหม็น ทำให้ลำต้นแคระแกร็น ออกดอก และผลช้า
การป้องกันกำจัด จุ่มหน่อด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราก่อนปลูก ควรปลูกในที่ที่มีการระบายน้ำที่ดี ฉีดพ่นด้วยไดฟูราแทน อัตรา 8-10 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร

โรคหน่อเน่า

สาเหตุ เกิดจากเชื้อรา *Thielauiopsis paradora*
การป้องกันกำจัด จุ่มแม่พันธุ์และวัสดุปลูกด้วยไดเทนเอ็ม 45

โรคต้นและยอดเน่า

สาเหตุ เกิดจากเชื้อรา *Phytopthora parasilica*
ลักษณะอาการ ใบตรงกลุ่มกลางของลำต้นจะดึงหลุดได้ง่าย มีกลิ่นเหม็น
การป้องกันกำจัด ควบคุมความชื้นในดินให้พอเหมาะ อย่าให้แฉะจนเกินไป ฉีดพ่นด้วย อาลีเอท ริโดมิล ไดโฟลาแทน

เพลี้ยแป้ง

การเข้าทำลาย ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่างๆ ทำให้เกิดอาการเหี่ยว แคระ
การป้องกันกำจัด กำจัดมดซึ่งเป็นพาหะ ฉีดพ่นด้วยมาลาไธออน

ตั๊กแตน

การเข้าทำลาย ตั๊กแตนจะกัดกินใบของสับปะรดสีทำให้ใบมีตำหนิ ไม่มีคุณภาพ
การป้องกันกำจัด การฉีดพ่นด้วยสารเคมี เซฟวิน 85 แลนเนท

เทคนิคที่ควรรู้ในการปลูกสับปะรดสี

1. ไม่ควรปลูกต้นจมลึกลงไปในวัสดุปลูกมากเกินกาบใบล่าง
2. วัสดุปลูก ถ้ามีเชื้อราเป็นเส้นใยสีขาวหรือเป็นแผ่นให้เปลี่ยนวัสดุปลูกใหม่
3. ในฤดูฝนความชื้นสูง ควรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา ห้ามใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราที่มีส่วนผสมของ copper oxide เพราะจะเกิดการแพ้ยา ใบเน่าเป็นจุดหรือตาย
4. เมื่อต้นแตกหน่อ จนก้านหน่อแข็งแรง ให้ตัดหน่อไปปลูก เพื่อต้นแม่จะได้ไม่โทรม และมีหน่อใหม่ได้เร็วขึ้น
5. หมั่นถอนหญ้า มอส และตะไคร่ เพื่อวัสดุปลูกถ่ายเทอากาศดีขึ้น

การจัดสวนโดยใช้สับปะรดสี

พื้นที่ปลูกสับปะรดสีสามารถปลูกได้ทั้งในกระถางตั้งพื้น ตั้งโต๊ะ หรือจะทำเป็นกระถางแขวน นำไปเกาะหรือห้อยอิงไว้กับต้นไม้ใหญ่ อาจจัดผสมกับสวนหินก็ออกมาสวยงามดูโดดเด่น แม้แต่การปลูกในพื้นที่ริมหน้าต่าง ริมระเบียงในห้องเพื่อตกแต่งชั้นตู้โชว์ พืชอย่างสับปะรดสีก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ เพียงผู้ปลูกต้องคัดเลือกสายพันธุ์ที่ชอบแสงรำไรปลูกแล้วสวยงามแม้ในที่ร่ม หรือหากชื่นชอบสวนแบบแนวตั้งการใช้สับปะรดสีจัดวางบนกำแพงแบบสวนแนวตั้งก็เป็นอีกไอเดียสร้าง สีสันให้กับสวนเล็กๆ ที่มีพื้นที่ไม่มาก อย่างริมระเบียงคอนโดได้เป็นอย่างดี

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่
โทร.075-656388 โทรสาร 075-656399
E-mail : aopdh10@doae.go.th

สับปะรดสี

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร
จังหวัดกระบี่

กรมส่งเสริมการเกษตร

สับปะรดสี

มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า บรอมมีเลียด (Bromeliad) เป็นพืชที่ทนต่อสภาพอากาศร้อนและสภาพแห้งแล้งได้เป็นอย่างดี เป็นไม้ดอกไม้ประดับที่มีศักยภาพในตลาดค่อนข้างดี ราคาสูง และเป็นที่นิยมปลูกเลี้ยงเพื่อจะนำไปเป็นของฝาก ของขวัญ สับปะรดสีมีความหลากหลายสายพันธุ์ แต่ละสายพันธุ์มีลักษณะดอกแตกต่างกัน ต้นสับปะรดสีมีอายุยาวนานหลายเดือน และมีรูปแบบสีสันที่แตกต่างกันออกไป มีกลุ่มประเภท ดังนี้

1. **สับปะรดสีดอก** มีช่อดอกยาวสูง สีกลีบดอก กลีบเลี้ยง ที่ฉูดฉาด คงอยู่นานหลายสัปดาห์หรืออยู่ได้หลายเดือน ทนแล้ง เหมาะสำหรับจัดสวนที่ไม่ต้องดูแลมาก บางสกุลช่อดอกสั้นอยู่ในปลายยอด

2. **สับปะรดสีใบ** เป็นพันธุ์ไม้ประดับที่มีใบเป็นกลีบแข็ง แผ่ออกไปรอบๆ ลักษณะใบมีลวดลาย และสีสันสวยงามแตกต่างกันไปในแต่ละสายพันธุ์

การขยายพันธุ์

1. **การแยกหน่อ** เป็นวิธีที่นิยมที่สุด การตัดหน่อเพื่อปักชำ ไม่ควรตัดเมื่อหน่อยังเล็ก ควรตัดเมื่อหน่อมีขนาดใหญ่ มีรากใหม่ติดมากับหน่อด้วย และพยายามอย่าให้รากใหม่กระทบกระเทือนมาก
2. **การเพาะเมล็ด** ไม่เป็นที่นิยมนัก เป็นการผสมพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ๆ เท่านั้น ในการเพาะเมล็ดต้องแน่ใจว่าเมล็ดที่เพาะมีความสด เนื่องจากเมล็ดจะสูญเสียความมีชีวิตค่อนข้างเร็ว
3. **การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ** (Tissue culture) เป็นวิธีที่สามารถขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว ตรงตามพันธุ์ และปลอดโรค

การปลูกและการดูแลรักษา

- **โรงเรือน**
  - ระบายอากาศที่ดี
  - พรางแสงด้วยตาข่ายพรางแสง 50-60%
  - อุณหภูมิภายในโรงเรือน 30-35 องศาเซลเซียส
  - ความชื้น 70-80%

- **วัสดุปลูก**
  - มีความโปร่งระบายน้ำดี
  - เช่น กาบมะพร้าวสับ

- **ภาชนะปลูก**
  - ใช้กระถางขนาด 6 และ 8 นิ้ว

- **การแยกหน่อ** คัดเลือกหน่อที่มีขนาด 8-10 เซนติเมตร ใช้มีดคมตัดให้ชิดโคนแล้วทาปูนแดงหรือยากันราบริเวณรอยตัดทิ้งไว้ให้แห้ง

- **การปลูก** เลือกกระถางให้เหมาะกับต้นพันธุ์ นำวัสดุปลูกใส่กระถาง ½ - ¾ ส่วน ปลูกระดับโคนใบล่างอยู่กึ่งกลางกระถาง นำวัสดุปลูกใส่จนเต็มกระถาง การกดวัสดุปลูกจะต้องกดไม่แน่นจนเกินไป ควรกดบริเวณชิดขอบกระถาง จากนั้นนำไปปลูกเลี้ยงในโรงเรือน

การดูแลรักษา

1. **แสง** มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสีของใบ ถ้าได้รับแสงที่เหมาะสมสีจะเข้มขึ้น ถ้าได้รับแสงน้อยสีจะซีด
2. **อุณหภูมิ** สับปะรดสีแต่ละสกุลและสายพันธุ์มีความต้องการอุณหภูมิที่แตกต่างกัน อุณหภูมิที่เหมาะสม ประมาณ 18-26 องศาเซลเซียส
3. **การให้น้ำ** ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศและวัสดุปลูก หมั่นสังเกตวัสดุปลูก หากวัสดุปลูกแห้งให้เพิ่มการให้น้ำ ในฤดูฝนควรให้น้ำอาทิตย์ละครั้ง และฉีดสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เพราะอากาศมีความชื้นสูง ข้อควรระวังคือ การใช้น้ำประปาในการให้น้ำควรพักไว้ 2 วัน เพื่อให้คลอรีนระเหยออกไปก่อน เนื่องจากคลอรีนทำให้ขอบใบและใบไหม้ และระวังไม่ให้น้ำขังในยอด เพราะจะทำให้ยอดเน่า
4. **การให้ปุ๋ย** ใส่ปุ๋ยละลายช้า สูตรเสมอ หลังปลูก 2 เดือน จำนวน 10 กรัมต่อต้น

การให้ปุ๋ย	ระยะเวลา
ปุ๋ยทางใบสูตรเสมอ	30-60 วัน/ครั้ง
ปุ๋ยละลายช้าสูตรเสมอ	45-60 วัน/ครั้ง

การให้ปุ๋ยในการบังคับการออกดอก

ระยะ	ปุ๋ยเคมี	จำนวน (ครั้ง)
ก่อนบังคับออกดอก 45-60 วัน	สูตร 13-13-21	30-60 วัน/ครั้ง
หลังบังคับออกดอก 30-45 วัน	สูตร 8-24-24	45-60 วัน/ครั้ง

5. **การบังคับให้ออกดอก** โดยการใช้สารอีทีฟอน 48% เลือกต้นพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์ อายุไม่น้อยกว่า 10 เดือน หยุดการให้น้ำก่อน 1 วัน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการบังคับให้ออกดอกคือ เวลาเช้าและเย็น ใช้สารอีทีฟอน 48% อัตราส่วน 10 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร หยอดหรือพ่นลงส่วนยอด 5-10 ซีซีต่อต้น ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นหลังจากบังคับการออกดอก 20-30 วัน